

ABRIL/JUNY 2006

NÚM. 14

Línia

Butlletí Informatiu
UNIVERSITAT
POMPEU FABRA

EL PRBB COMENÇA A NAVEGAR

El flamant Parc de Recerca Biomèdica de Barcelona (PRBB) va ser inaugurat oficialment el passat 15 de maig. Han calgut cinc anys d'obres i una inversió global d'uns 110 milions d'euros per contemplar l'aspecte final d'aquest singular edifici de 55.000 metres quadrats i nou plantes. El PRBB, que destaca per la seva forma el·líptica —que recorda el buc invertit d'un vaixell— i té la façana exterior coberta de fusta de cedre vermell, s'aixeca al davant mateix del passeig Marítim, a tocar de l'hospital del Mar i de la Facultat de Ciències de la Salut i de la Vida de la UPF.

El nou edifici és un marc ideal per acollir un campus de producció intensiva de coneixement en l'àmbit

de la biomedicina i les ciències de la salut, que està cridat a ser un referent de la recerca biomèdica translacional del sud d'Europa.

El PRBB és una iniciativa de la Generalitat de Catalunya, l'Ajuntament de Barcelona i la Universitat Pompeu Fabra, que reuneix cinc institucions i centres de recerca independents, tots ells enfocats en diferents aspectes de la biomedicina, entre els quals hi ha el Departament de Ciències Experimentals i de la Salut de la UPF. Aquest projecte destaca, sobretot, per la qualitat i el nivell científic dels prop de mil investigadors de tot el món que, repartits en vuitanta grups de recerca, treballaran i conviuran en un únic entorn.

- 4 La UPF, entre les millors universitats d'Espanya
- 5 Compareixença del rector al Parlament de Catalunya
- 7 Barcelona, pantalla del cinema europeu contemporani
- 8 Premi Golden Nica d'Ars Electronica
- 9 II edició de l'Enquesta Social Europea
- 12 Reportatge: el PRBB obre les portes
- 14 Projectes de la UPF dins del programa CÉNIT

L'elaboració de rànquings d'universitats a càrrec dels mitjans de comunicació és una pràctica antiga en els països anglosaxons, i particularment als Estats Units, Anglaterra i Alemanya, que està consolidada i compta amb una gran acceptació social. Aquests estudis estan fets amb rigor i solvència i influeixen força en l'elecció que els futurs estudiants fan de la universitat on desitgen estudiar.

En canvi, en el nostre país no hi ha aquesta tradició. Tan sols un diari d'informació general, *El Mundo*, fa l'esforç i dedica els recursos necessaris per publicar des de fa sis anys un rànquing de les millors universitats espanyoles. En la darrera edició d'aquest estudi, publicat el 10 de maig passat, es van analitzar i classificar els millors centres —públics i privats— que imparteixen les cinquanta carreres més demandades pels estudiants en l'actualitat. Els resultats globals han estat molt satisfactoris per a la UPF, que ocupa la primera posició en cinc d'aquestes titulacions —Ciències Polítiques, Comunicació Audiovisual, Economia, Humanitats i Relacions Laborals—, tres segons llocs i una cinquena posició. Tot plegat fa que enguany la UPF s'hagi situat en la cinquena posició global del rànquing, després de pujar tres llocs respecte a l'estudi de l'any passat.

Aquests resultats tenen especial rellevància si es té en compte la dimensió de la UPF, la més petita de les universitats públiques catalanes, amb 8.500 estudiants de grau, i que solament imparteix setze de les cinquanta titulacions que estan incloses en el rànquing, que no ha valorat ni les carreres de segon cicle ni tampoc les titulacions de nova creació que imparteix la UPF, com ara Publicitat i Relacions Públiques.

El rànquing d'*El Mundo* s'elabora ponderant diferents criteris: les dades estadístiques facilitades per les universitats —que suposen el 50% de la valoració final i són indicadors transparents i objectius—, un qüestionari enviat a professors de totes les universitats espanyoles —que té un valor del 40%—, i el 10% restant de la valoració final es basa en altres indicadors, com ara rànquings internacionals o informes de l'ANECA.

La UPF porta anys reclamant als responsables de les administracions educatives que el disseny definitiu del nou model de finançament de les universitats públiques es basi en un plantejament general orientat a la qualitat, perquè només per aquest camí es pot garantir l'eficàcia i l'eficiència de l'ús dels recursos públics en el finançament de l'ensenyament superior i la recerca del nostre país. És obvi que un rànquing com aquest, en què la UPF obté una molt bona valoració global, podria comptar com un dels indicadors que permetés un finançament de les universitats més sensible als resultats.

Sessió del Claustre

Josep Joan Moreso va presentar el seu primer informe anual com a rector de la UPF, corresponent a la gestió del Consell de Direcció durant el darrer any en tots els àmbits d'actuació de la institució, en una sessió del Claustre de la Universitat celebrada el 16 de maig a l'auditori de l'àgora Jordi Rubió i Balaguer. L'informe, estructurat en els apartats de recerca, docència, i les persones, va ser aprovat per 77 vots a favor, cap en contra i disset abstencions.

Un altre punt destacat de l'ordre del dia va ser la intervenció del síndic de Greuges de la UPF, Jordi Sopena, que va exposar l'informe de les actuacions de la sindicatura des del 1 d'abril del 2005 fins al 16 de maig del 2006, període durant el qual s'han obert 41 expedients.

Finalment, es van debatre tres mocions presentades pels representants claustrals dels estudiants: una primera sobre la campanya "Les empreses de la guerra a la UPF", en la qual es va acordar la creació d'una comissió de representants del PDI, el PAS i estudiants que ha d'elaborar un codi ètic; una segona reclamant l'adopció del domini .cat en la web oficial de la Universitat —en què es va acceptar adoptar aquest domini i fer-ne difusió entre la comunitat, sense aprovar-se, però, que fos l'estàndard per accedir a la web—; i una darrera moció que sol·licitava la presentació als estudiants d'un informe sobre l'estat de les obres del Campus de la Comunicació, que també va ser aprovada.

ELS CLAUSTRALS VOTANT
UNA DE LES MOCIONS

La UPF, entre les millors universitats d'Espanya

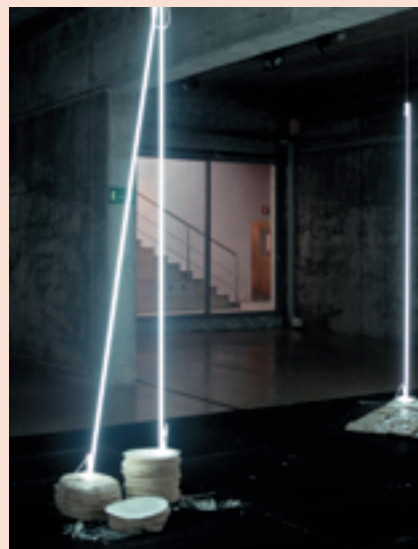
La UPF s'ha situat en la cinquena posició del rànquing "50 carreras" publicat el 10 de maig pel diari *El Mundo*, que classifica els millors centres universitaris espanyols —públics i privats— que imparteixen les cinquanta carreres més demandades pels estudiants el juny del 2005. De cadascuna d'elles en destaca les cinc millors universitats on s'imparteixen, i la UPF ha situat nou de les seves titulacions en aquest selecte grup, amb cinc primeres posicions, tres segones i una cinquena.

De les cinc titulacions en què la UPF ocupa la primera posició, alguns dels aspectes que el rànquing destaca són els següents: la llicenciatura en Ciències Polítiques és valorada especialment per l'equip de docents, els projectes amb finançament extern, i el lideratge de l'equip espanyol de l'Enquesta Social Europea (ESE). Dels Estudis de Comunicació Audiovisual, en resalta l'innovador i polivalent pla d'estudis, l'atenció individualitzada als alumnes i la tasca de l'Institut Universitari de l'Audiovisual (IUA). Pel que fa a la titulació d'Economia, fa esment del prestigi del Departament d'Economia i Empresa, la no massificació de la facultat, la bona inserció laboral dels alumnes i la possibilitat que tenen de cursar fins a un 75% dels estudis en anglès. De la titulació d'Humanitats, el rànquing es fa ressò que són uns estudis innovadors quant a l'orientació cap a les ciències socials, amb un alt nivell de recerca i d'adaptació a la realitat. Finalment, sobre la diplomatura en Relacions Laborals, en remarca les quotes d'inserció laboral de l'alumnat i l'elevat nivell del professorat.

Les altres quatre titulacions de la UPF que apareixen en el rànquing d'*El Mundo* són Empresariales, Admi-

nistració i Direcció d'Empreses i Dret, que ocupen la segona posició, i Traducció i Interpretació, que es manté en el cinquè lloc.

Mística i budisme zen a les Jornades del Consell Social

DETALL DE L'EXPOSICIÓ
BASHO: LA REGIÓ SALVATGE

Sota el títol Occident és Orient. Mística Europea i Budisme Zen, els dies 18 i 19 de maig es van celebrar les Jornades del Consell Social. Segones lliçons Alois M. Haas, amb la voluntat d'oferir a la comunitat acadèmica i a la ciutadania en general els aspectes centrals d'aquestes dues tradicions espirituals d'Europa i Àsia. Les Jornades, organitzades pel Consell Social, l'Institut Universitari de Cultura (IUC) i la Biblioteca Mystica et Philosophica Alois M. Haas de la UPF, van incloure diferents ponències i seminaris. Entre els prestigiosos investigadors que hi van ser presents, destaquen el filòsof Shizuteru Ueda, considerat el darrer gran representant de l'Escola de Kioto, i Alois M. Haas, internacionalment conegut pels seus estudis sobre mística europea.

En el marc d'aquesta trobada, es va inaugurar l'exposició *Basho: la regió salvatge*, obra de l'artista xilè Fernan-

do Prats, inspirada en el pensament d'un conjunt de filòsofs que han tingut en el *Basbo* (el lloc de "l'experiència pura") un dels conceptes centrals del seu pensament. La mostra es va poder visitar fins al 2 de juny a la sala d'exposicions de l'àgora Jordi Rubió i Balaguer.

Clausura del màster per a directius de Caixa Catalunya

Els 125 càrrecs directius de Caixa Catalunya que han cursat la primera edició del màster en Desenvolupament Directiu, impartit per l'IDEC-UPF des del febrer del 2004 i dirigit pel professor del Departament d'Economia i Empresa de la UPF Jordi de Falguera, van rebre el 8 de juny el títol acreditatiu de la fi dels estudis.

L'acte de cloenda del màster, conduït pel periodista de TV3 Ramon Pellicer, va estar presidit per Josep Joan Moreso, rector de la UPF i president de l'IDEC, i també hi va ser present Josep M. Loza, director general de Caixa Catalunya.

El màster en Desenvolupament Directiu per a Caixa Catalunya, que ha durat 30 mesos, ha estat especialment dissenyat per potenciar les competències directives dels càrrecs de comandament de l'entitat financera. Una trentena de professors i ponents han impartit les sessions presencials del programa del màster, que ha seguit una metodologia de caràcter pràctic.

LLIURAMENT DEL TÍTOL ALS DIRECTIUS DE CAIXA CATALUNYA

COMPAREIXENÇA DEL RECTOR AL PARLAMENT

El rector de la UPF, Josep Joan Moreso, va comparèixer el 17 de maig davant de la Comissió de Política Cultural del Parlament de Catalunya per explicar el funcionament, les activitats i els projectes de la UPF. El rector va començar la seva exposició recordant la que al seu parer és la missió de la universitat pública en aquests moments: formar professionals per crear i redistribuir riquesa al nostre país i ser capaç de convertir la recerca que es desenvolupa a la universitat en transferència de coneixement i innovació que incideixi en el teixit productiu.

Després de fer una presentació de la Universitat centrant-la en els indicadors que expressen la qualitat de la seva docència, l'excel·lència en la recerca, la internacionalització i la innovació i ús de les TIC, el rector va explicar els principals projectes de la institució per al futur immediat. Seguidament, va manifestar la necessitat de disposar d'un sistema de finançament per a les universitats públiques que sigui suficient per al projecte de cada universitat, que potencii la cooperació interuniversitària per posar el sistema universitari català a l'avançada d'Europa i que estableixi un sistema d'incentius que siguin més sensibles amb els resultats.

A preguntes dels diversos grups parlamentaris, el rector va fer una explicació de l'experiència de la UPF en l'aplicació dels criteris de l'Espai Europeu d'Ensenyament Superior. Va manifestar també que la internacionalització, la presència d'estudiants i professors d'arreu del món a la Universitat, una oferta potent de postgraus, i la captació de talent internacional, és la millor manera de preservar i de donar a conèixer la llengua i la cultura catalanes. En un altre ordre de coses, Josep Joan Moreso va remarcar la conveniència de disposar d'un marc legislatiu més flexible, que permeti una major autonomia de les universitats, i més basat en l'avaluació i el retiment de comptes.

EL RECTOR MORESO (A L'ESQUERRA DE LA IMATGE) DURANT LA SEVA COMPAREIXENÇA

M. TERESA CABRÉ, DOCTORA HONORIS CAUSA AL PERÚ

La catedràtica de Lingüística Aplicada, M. Teresa Cabré, va ser investida doctora honoris causa per la Universitat Ricardo Palma de Lima (Perú) en reconeixement als seus mèrits docents i de recerca, en un acte celebrat el 28 de març al paranimf d'aquella universitat.

Amb aquesta iniciativa es distingeix la tasca dinamitzadora que M. Teresa Cabré, des de l'Institut Universitari de Lingüística Aplicada, realitza amb institucions i grups de recerca llatino-

americans. Fruit d'aquest esforç són una realitat els nombrosos convenis d'intercanvi signats entre la UPF i diverses universitats, la recepció d'un elevat nombre d'estudiants llatinoamericans en el programa de doctorat i màster en Ciències del Llenguatge i Lingüística Aplicada, i la constitució de diverses xarxes internacionals de recerca en terminologia i neologia.

Aprofitant la seva estada al país, M. Teresa Cabré va ser nomenada professora honorària de la Universitat Femenina del Sagrado Corazón (UNIFÉ) de Lima, així com membre d'honor del Colegio de Traductores del Perú.

M. TERESA CABRÉ

LA HISTÒRIA DE LA VANGUARDIA A TRAVÉS DELS ARXIUS

Els Estudis de Periodisme de la UPF i l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona van convocar el IX Col·loqui, en el marc de l'Aula d'Història del Periodisme "Diari de Barcelona", que enguany es va presentar sota el lema "125 anys de *La Vanguardia*. La documentació al servei de la història d'un diari". El IX Col·loqui, que va tenir lloc el 29 de maig a l'auditori de l'edifici Rambla, va analitzar la funció dels arxius i els fons documentals com a font per conèixer la història d'un diari, prenent com a referència *La Vanguardia*, una capçalera que es publica des de fa 125 anys. Per reflexionar sobre aquest tema, professors, responsables d'arxius, centres de documentació i biblioteques van intercanviar informació i punts de vista.

Coincidint amb la celebració del col·loqui, es va presentar l'exposició "Diaris de fa 100 anys: exposició virtual del fons hemerogràfic de la Biblioteca de la UPF de 1888 a 1929". La mostra, elaborada conjuntament per la Biblioteca Rambla de la UPF i l'Aula d'Història del Periodisme "Diari de Barcelona", proposa un passeig virtual per diversos fets històrics succeïts a la ciutat comtal entre 1888 i 1929 i analitzats a través de les pàgines de publicacions de l'època que es poden trobar a la Biblioteca de la Universitat.

MÀSTER EN INNOVACIÓ I QUALITAT TELEVISIVES

La UPF, la UAB i la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió (CCRTV) posen en marxa el màster en Innovació i Qualitat Televisives (de TV3), el primer màster públic oficial sobre continguts audiovisuals que s'ajusta plenament als requeriments de l'Espai Europeu d'Ensenyament Superior. El nou màster d'especialització professional, que compta amb la col·laboració de l'Obra Social "la Caixa", es començarà a impartir a preu públic el proper curs 2006-2007, sota la direcció d'Eduard Boet, professor del Departament de Periodisme i de Comunicació Audiovisual de la UPF i periodista de Televisió de Catalunya (TVC).

El màster, que es va presentar públicament el 3 de maig en un acte celebrat al Palau de la Música Catalana, té com a principal objectiu la formació de professionals amb un alt nivell de coneixement del mitjà televisiu i de les seves principals funcions —com ara l'elaboració de productes informatius i documentals, la creació de guions, la producció o la realització—, preparant-los per ser competents en els nous entorns tecnològics. Consta de 30 places, i l'impartiran destacats professionals de TVC, docents de la UPF i la UAB i experts de diferents països.

PERIODISTES PER UN DIA

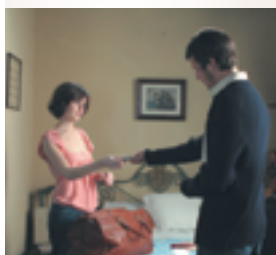
ESTAND RADIOFÒNIC MUNTAT PELS ALUMNES DE PERIODISME

Els alumnes de primer curs dels Estudis de Periodisme de la UPF van portar a terme el 4 de maig la segona Jornada de Simulació Professional del curs 2005-2006, fent el seguiment del primer dia de la 15a. edició del Saló Internacional del Turisme a Catalunya (SITC), que va tenir lloc a la Fira de Barcelona del 4 al 7 de maig.

Els estudiants van cobrir els diferents espais i esdeveniments del SITC, treballant en les mateixes condicions que els periodistes professionals, i distribuint-se entre les instal·lacions del Saló, la Fira de Barcelona, i l'edifici Rambla de la UPF. Dividits en grups de premsa, ràdio, televisió, Internet, agències i gabinets, van elaborar diferents productes informatius per a tots aquests mitjans.

Una de les principals novetats d'aquesta edició de la Jornada va ser que els alumnes van realitzar un programa de ràdio en fals directe des d'un estand situat dins de les instal·lacions de la Fira, que va incloure reportatges i entrevistes a persones vinculades amb entitats participants al Saló.

BARCELONA, PANTALLA DEL CINEMA EUROPEU CONTEMPORANI

FOTOGRAFES DEL FILM *O ESPELHO MÁGICO* DEL DIRECTOR MANOEL DE OLIVEIRA

FOTOGRAMA I MOMENT DEL RODATGE D'*UNE COUPLE PARFAIT* DEL CINEASTA NOBUHIRO SUWA

La combinació de l'exhibició d'algunes de les pel·lícules europees contemporànies més innovadores i avantguardistes amb el diàleg obert entre cineastes, productors, crítics i analistes de prestigi és la fórmula sota la qual es va presentar enguany la Mostra Internacional de Cinema Europeu Contemporani (MICEC'06), que va tenir lloc de l'1 al 9 de juny a Barcelona, sota la direcció de Domènec Font, degà dels Estudis de Comunicació Audiovisual de la UPF.

MICEC'06, que va incloure el II Congrés Internacional de Cinema Europeu Contemporani, va estar organitzada per la UPF i el Grup CINEMA (Centre d'Investigació d'Estètica dels Mitjans Audiovisuals), amb la col·laboració del Consell Social de la UPF, l'Institut Català de les Indústries Culturals de la Generalitat de Catalunya, l'Institut de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona i els ministeris de Cultura i d'Educació i Ciència.

La Mostra es va celebrar a tres escenaris diferents de la ciutat: l'auditori del Centre de Cultura Contemporània de Barcelona (CCCB), l'auditori del MACBA, i els Cinemes Aribau Club. S'hi van projectar més de seixanta llargmetratges (el triple que la primera edició), realitzats per vint cineastes, la majoria dels quals hi van ser presents. Així mateix, hi van assistir prop de 120 convidats estrangers, i s'hi van exposar 53 comunicacions, a càrrec de ponents procedents de 23 universitats d'àmbit internacional.

MICEC'06 es va inaugurar amb el film *O espelho mágico*, del director portuguès de 98 anys Manoel de Oliveira —present a Barcelona—, que va rebre un homenatge. S'hi van projectar films de cineastes de la talla de Chantal Akerman, Claire Denis, Pedro Costa, Thierry Jouse, Joaquim Jordà, Marco Bellocchio o Nobuhiro Suwa, el llargmetratge del qual —*Une couple parfait*— va clausurar la mostra.

DUES JORNADES A L'INSTITUT UNIVERSITARI D'HISTÒRIA

L'Institut Universitari d'Història Jaume Vicens Vives (IUHJV) de la UPF va organitzar la I Jornada sobre Relacions de Gènere i les III Jornades de Debat en Història, que van tenir lloc, respectivament, el 28 de març i l'11 i 12 de maig, ambdues al campus de la Ciutadella.

La I Jornada sobre Relacions de Gènere, en el marc del Seminari d'Història de l'IUHJV, es va presentar amb el lema "Les relacions de dependència i independència entre homes i dones al llarg de la història". Va comptar amb la participació de diferents professors de la UPF, la UB i la Universitat de València, que van abordar temes com ara la relació entre gènere i treball, la diferenciació de rols i la seva possible inversió, la situació legal d'homes i dones, i el paper de les xarxes socials i els mecanismes de solidaritat.

Sota el títol "Reflexions entorn la transversalitat del terme colonialisme: dels orígens de la civilització als nostres dies", les III Jornades de Debat en Història es van centrar en el terme *colonialisme*, un concepte flexible que s'ha aplicat a diferents processos, fenòmens i èpoques al llarg del temps, des de l'antiguitat fins als nostres dies. La trobada es va estructurar en quatre sessions, formades cadascuna d'elles per diferents ponències i un debat. Hi van prendre part experts i historiadors provinents de les universitats Pompeu Fabra, Barcelona, Sevilla, Stanford (Califòrnia, EUA) o Glasgow, entre d'altres.

II EDICIÓ DE L'ENQUESTA SOCIAL EUROPEA

Un 47% dels homes a Espanya afirmen que no dediquen gens o gairebé gens de temps a les tasques de la llar, una xifra que situa l'estat espanyol en el tercer lloc del rànquing europeu, només per darrere de Grècia (51%) i Portugal (61%). Aquesta és una de les moltes conclusions que es desprenen de la segona edició de l'Enquesta Social Europea (ESE), un estudi que proporciona informació sobre les actituds, comportaments i atributs dels ciutadans de 25 països europeus en els àmbits econòmics, socials i polítics. L'ESE es va presentar el 6 de juny a Madrid, a càrrec de Mariano Torcal, catedràtic de Ciència Política i de l'Administració de la UPF i coordinador nacional de l'ESE a Espanya, i de Fernando Vallespín, president del Centro de Investigaciones Sociológicas (CIS).

L'ESE, de caràcter biennal, és un estudi finançat a nivell europeu per la Fundació Europea de la Ciència i per la Comissió Europea, dins del 6è. Programa Marc de Recerca. En el cas d'Espanya, l'estudi ha estat finançat pel Ministeri d'Educació i Ciència i l'ha portat a terme l'empresa TNS-Demoscopia, amb 1.663 entrevistes personals, fetes a residents al país de quinze o més anys d'edat, amb un període de realització que va del 21 de setembre del 2004 al 7 de febrer del 2005.

NOMENAMENTS I PREMIS

Els professors de la UPF Josep M. Colomer, del Departament d'Economia i Empresa, i Antonia Agulló i Josep Termes, catedràtics de Dret Financer i Tributari i d'Història Contemporània, respectivament, han estat notícia recentment per diferents motius.

JOSEP M. COLOMER

Josep Maria Colomer, politòleg i investigador del CSIC, va ser escollit per formar part de la secció de ciències socials de l'Acadèmia Europaea. Es tracta d'una associació nogovernamental que promou l'excel·lència en la recerca i l'ensenyament, i que reuneix els més destacats científics i acadèmics d'àmbit mundial en ciències físiques, biològiques, matemàtiques, socials i humanitats.

ANTONIA AGULLÓ

Antònia Agulló, exdegana de la Facultat de Dret, va ser designada pel Parlament nou membre del Consell Consultiu de la Generalitat de Catalunya. Agulló és la primera dona que accedeix al càrrec de conseller d'aquest òrgan consultiu i inicia un mandat de quatre anys, ampliable a quatre més.

JOSEP TERMES

D'altra banda, Josep Termes, professor d'Història Contemporània del Departament d'Humanitats, va ser distingit amb el Premi d'Honor de les Lletres Catalanes 2006, dotat amb 30.000 euros i atorgat per Òmnium Cultural. L'acte de lliurament del guardó va tenir lloc el 6 de juny al Palau de la Música Catalana.

LES ESCOLES D'EMPRESARIALS DEBATEN SOBRE BOLONYA

“La implantació de l'Espai Europeu d'Ensenyament Superior (EEES) a les escoles d'empresarials” va ser el tema de treball de la Segona Trobada de Diplomatures en Ciències Empresarials, que va tenir lloc el 5 de maig a l'edifici Roger de Llúria. La jornada, en la qual van participar professors pertanyents a 21 escoles d'aquest àmbit d'arreu d'Espanya, va estar organitzada per l'Escola Universitària d'Estudis Empresarials de la UPF, amb la col·laboració de l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya (AQU). El vicerector de Docència i Ordenació Acadèmica de la UPF, Josep Eladi Baños Díez, i el president de l'AQU, Antoni Serra Ramoneda, van inaugurar la trobada.

Diferents grups de treball, formats per docents de les diverses àrees de coneixement sobre les quals es fonamenten els estudis de ciències empresarials (economia financera i comptabilitat; direcció d'empreses i màrqueting; i matemàtiques, informàtica i economia) van reflexionar sobre tres aspectes relacionats amb l'adaptació a l'EEES: la definició de competències generals i específiques; la identificació dels avantatges i les dificultats que suposa el nou paradigma docent; i la manera com aquest s'aplicarà. Algunes de les conclusions dels tres grups de treball van ser coincidents, com ara la necessitat d'injecció de recursos i la importància de l'activitat docent del professorat.

ESTUDI SOBRE ELS PREUS DE L'HABITATGE

Els resultats d'un estudi del grup Tecnocasa sobre els preus de l'habitatge a Espanya, i que comprèn l'interval entre el segon semestre del 2004 i el mateix període de l'any 2005, reflecteixen que les províncies més cares van ser Barcelona (3.418 euros per metre quadrat) i Madrid (3.403 euros per metre quadrat), xifres que doblen les de províncies com Huelva (1.376 euros) o Alacant (1.387). Altres resultats de l'estudi, realitzat per professors de l'Escola Superior de Comerç Internacional (ESCI) de la UPF, demostren que ha augmentat el temps de venda d'un habitatge (79 dies en el segon semestre del 2004 i 87 en el mateix període del 2005) i l'increment mig de l'import de la hipoteca (un 14,33 per cent en el període analitzat).

L'informe, que fa una definició del perfil sociològic del comprador d'habitatge de segona mà, es va presentar el 4 d'abril en una roda de premsa celebrada a Madrid, a càrrec de Jaume García Villar, catedràtic d'Economia Aplicada de la UPF, professor d'ESCI i director de l'estudi; Paolo Boarini, director de Franquícies de Tecnocasa; Josep Joan Moreso, rector de la UPF; i Angelo Ciacci, director general del grup Tecnocasa. Es tracta del segon estudi de l'empresa d'intermediació immobiliària Tecnocasa sobre el mercat immobiliari a Espanya, que ha estat elaborat a partir de les dades dels més de 20.000 habitatges venuts pel grup Tecnocasa i els 21.000 préstecs hipotecaris concedits per la financera Kiron, que pertany al mateix grup.

ESTADÍSTICAS HISTÓRICAS DE ESPAÑA

Albert Carreras i Xavier Tafunell, professors del Departament d'Economia i Empresa de la UPF, són els coordinadors d'*Estadísticas históricas de España. Siglos XIX-XX*, un treball de recent publicació editat en tres volums per la Fundació BBVA. Pretén ser una obra de consulta per a la recerca a partir de fonts quantitatives —amb prop de 5.000 conceptes referenciats en l'índex analític i onomàstic—, d'introducció als grans temes de la història d'Espanya contemporània, que conté tots els canvis que s'han produït durant els dos darrers segles en els àmbits social i econòmic.

L'obra ha estat feta per una trentena d'autors, que han recopilat la informació estadística dels Anuaris Estadístics d'Espanya. Afegeix, com a novetat, components de tipologia més política, com ara dades sobre el sector públic administratiu o resultats electorals.

Albert Carreras, catedràtic d'Història i Institucions Econòmiques de la UPF, va ser convidat durant els dies 12, 13 i 14 de maig a presentar el llibre en la reunió anual dels historiadors econòmics de les universitats de Califòrnia, celebrat a Riverside (EUA).

LA UPF ORGANITZA EPUNet 2006

La Universitat va acollir els dies 8 i 9 de maig la celebració del congrés anual de la xarxa d'investigadors EPUNet. Ha estat la quarta vegada, des de l'any 2003, que els membres d'aquesta xarxa s'han reunit per debatre i posar en comú els resultats i els problemes dels projectes de recerca relacionats amb la gestió i explotació de bases de dades d'àmbit europeu.

L'acte d'inauguració d'EPUNet 2006, que va tenir lloc a l'auditori de l'Àgora Jordi Rubió i Balaguer, va comptar amb la intervenció de Jonathan Gershuny, professor de Sociologia del Nuffield College (Oxford) i coordinador de projectes d'EUPUNet. Seguidament, Gösta Esping-Andersen, catedràtic de Ciència Política i de l'Administració de la UPF, va pronunciar la primera conferència plenària, que va portar per títol "Families, Government and the Distribution of Skills".

Durant el congrés, al qual hi van assistir prop de cent investigadors provinents de la majoria de països europeus i dels Estats Units, es van presentar 37 comunicacions sobre diferents àmbits relacionats amb la temàtica de la xarxa, com ara la dinàmica de la pobresa i el mesurament de la seva privació, o estudis sobre l'atur i la transició de la família. Els membres del comitè organitzador local del congrés van ser els professors de la UPF Sebastià Sarasa, M. José González i Stefanie Brodmann.

RECERCA SOBRE LA LIBERALITZACIÓ DELS MONOPOLIS PÚBLICS

La Fundació Rafael del Pino i la UPF van acordar realitzar un treball de recerca per conèixer quin tipus de regulació es necessita un cop finalitzada la primera fase de la liberalització, durant la qual s'han eliminat els monopolis públics i s'han posat en marxa noves formes de prestació dels serveis públics.

L'acord es va oficialitzar el 7 de juny al Rectorat de la Universitat, durant l'acte de signatura d'un conveni a càrrec del director de la Fundació Rafael del Pino, Amadeu Petitbò, i del rector de la UPF, Josep Joan Moreso, en virtut del qual s'encarrega a Enric Argullol i Murgadas i Andrés Betancor Rodríguez, catedràtics de Dret Administratiu de la UPF, la realització de l'estudi.

LIBRE D'HOMENATGE A JOAN MIQUEL

S'ha publicat recentment el llibre *Liber Amicorum Joan Miquel. Estudios romanísticos con motivo de su emeritazgo*, una obra que condensa el reconeixement professional i humà al professor Joan Miquel, catedràtic emèrit de Dret Romà i exdegà de la Facultat de Dret de la UPF. En aquest treball hi han col·laborat més de quaranta professors universitaris i especialistes en dret romà i romanística, que d'alguna manera han estat relacionats amb Joan Miquel al llarg de la seva dilatada trajectòria acadèmica, entre docents de la UPF i altres romanistes d'àmbit internacional.

JOAN MIQUEL

La Facultat de Dret de la Universitat va organitzar un acte de presentació del llibre, que va tenir lloc el 28 d'abril, amb la presència del mateix Joan Miquel i de molts dels qui hi han col·laborat. L'edició de l'obra, publicada a la col·lecció Àgora de la UPF, ha anat a càrrec dels catedràtics de Dret Romà Encarnació Ricart (URV); José Luis Linares (UdG) i Victoria Sansón (Universitat de La Laguna), a més de Tomàs de Montagut, catedràtic d'Història del Dret de la UPF. El llibre, prologat per l'exrectora Rosa M. Virós i pel rector Josep Joan Moreso, conté una dedicatòria a càrrec dels seus editors, i un capítol que llista tot el conjunt de publicacions del professor Joan Miquel.

Joan Miquel va guanyar l'oposició a la càtedra de Dret Romà de la UPF l'any 1996, on va exercir com a degà de la Facultat de Dret des del juny del 2000 fins a l'octubre del 2003. Durant la seva trajectòria a la UPF va fer gestions per portar a la Biblioteca la col·lecció del gran romanista alemany Franz Wieacker. Va ser nomenat professor emèrit pel Consell de Govern de la Universitat el 18 de febrer del 2003.

Les principals plataformes tecnològiques que acollirà el nou complex són l'Institut d'Alta Tecnologia (IAT), el Laboratori d'Antidopatge de Catalunya, el Centre Nacional de Genotipació (CEGEN), i l'Institut Nacional de Bioinformàtica (INB). Així mateix, també albergarà un conjunt d'empreses de l'àmbit farmacèutic i biotecnològic, inclosa una bioincubadora.

80 grups de recerca independents desenvoluparan la seva activitat al PRBB, que es dedicaran tant a àrees de recerca fonamental com a àrees aplicades d'innovació. Acollirà, a ple rendiment, més de 1.000 persones —entre científics, estudiants de doctorat i personal tècnic i d'administració— de més de 30 nacionalitats. Aquest potencial humà i tecnològic el converteix en un dels nuclis intensius de coneixement en l'àmbit biomèdic més important d'Espanya i en un dels principals centres de recerca internacionals d'excel·lència. En conjunt, els principals àmbits de recerca que s'hi desenvoluparan són els següents: informàtica biomèdica i biologia de sistemes; regulació gènica i epigenètica; biologia cel·lular i del desenvolupament; farmacologia i fisiopatologia clínica; genètica humana i biologia evolutiva; i epidemiologia i salut pública.

L'estreta relació del PRBB amb el veí Hospital del Mar constitueix una singularitat i alhora un avantatge que el capacita per obtenir bons resultats en recerca biomèdica de transferència i per facilitar la creació de noves empreses. Així mateix, el nou complex forma part de la Bioregió de Catalunya, enllaç entre el govern i la indústria per promoure aquest sector industrial i construir aliances

entre tots els actors principals en el sector biotecnològic, farmacèutic i de la indústria sanitària en general.

Nou plantes i una plaça vora el mar

L'edifici, obra dels arquitectes Manel Brullet i Albert de Pineda, té una superfície de 55.000 metres quadrats construïts, amb planta baixa, nou plantes d'alçada i dues subterrànies (que acullen un poliesportiu de la Fundació Claror i aparcament de dos nivells). El disseny i l'estructura de les instal·lacions s'ha adaptat a les finalitats específiques dels seus usuaris. En aquest sentit, ha primat la proximitat física dels grups de recerca, segons àrees temàtiques afins, per afavorir la seva integració, aprofitar sinergies i millorar la gestió econòmica. L'edifici compta amb una infraestructura informàtica i de comunicacions molt avançada, espais comuns i de relació, un modern auditori i un dels animals més avançats des d'un punt de vista tecnològic.

La plaça Charles Darwin, just al costat del passeig Marítim, està integrada al conjunt arquitectònic, i s'erigeix com una àmplia balconada oberta al mar. Aquest nou espai per a la ciutadania es va inaugurar el 10 de juny amb una festa que va incloure tota mena d'activitats lúdiques i divulgatives, com ara tallers, xerrades d'investigadors, cursos, visites, cercaviles, cinema a la fresca, taules rodones i una fira del medi ambient. Una de les propostes de la jornada va ser el taller "Vine i emporta't el teu ADN!", organitzat per la Unitat de Biologia Evolutiva de la UPF, que va permetre al públic interessat aconseguir una mostra del seu propi ADN.

El CMRB, el primer a instal·lar-s'hi

El Centre de Medicina Regenerativa de Barcelona (CMRB), una institució d'investigació que vol ser un centre de referència per a la recerca bàsica i aplicada amb cèl·lules mare, va inaugurar les seves noves instal·lacions al si del PRBB el 18 de maig, amb un acte presidit per la reina Sofía. El simposi "Stem Cells Regenerative Medicine", organitzat conjuntament amb la revista *Nature Medicine*, va marcar l'inici de les activitats científiques.

El CMRB està dirigit pel científic Juan Carlos Izpisúa, professor d'investigació de l'Institute Salk de San Diego (Califòrnia, EUA), i compta amb el cofinançament de la Generalitat de Catalunya i el Ministeri de Sanitat. Té com a principals objectius investigar els mecanismes bàsics del desenvolupament inicial de la formació dels diferents tipus d'òrgans, i estudiar com les línies cel·lulars que es deriven de les cèl·lules mare es poden emprar per mitigar els estralls que produeixen malalties de caire degeneratiu. Internament el CMRB està organitzat en un banc de línies cel·lulars, dirigit per Anna Veiga, professora associada de la UPF i pionera a Espanya de la fecundació *in vitro*, i en un centre de recerca coordinat pel científic Àngel Raya.

LA REINA SOFIA,
LA MINISTRA ELENA
SALGADO, PASQUAL
MARAGALL I JUAN CARLOS
IZPISÚA VISITANT EL CMRB

PROJECTES DE LA UPF DINS DEL PROGRAMA CÉNIT

El Consell d'Administració del Centro para el Desarrollo Tecnológico Industrial (CDTI) va ratificar el 21 de març l'aprovació de setze grans projectes dins de la primera convocatòria del Programa CÉNIT, la qual s'inscriu en la iniciativa del govern espanyol INGENIO 2010. Els projectes aprovats pertanyen a les àrees de biomedicina, tecnologies de la informació, medi ambient, energia, tecnologies de la producció, transports, materials, agroalimentació i seguretat.

GENIUS PHARMA és un dels projectes aprovats en el qual participen, com a investigadors principals dels seus respectius subprojectes, Jordi Mestres, del Grup de Recerca en Informàtica Biomèdica, i Rafael Maldonado, de la Unitat de Neurofarmacologia de la UPF. És un projecte que pertany a l'àrea de la biomedicina, i que té com a objectiu principal desenvolupar plataformes tecnològiques comunes dirigides a la identificació de molècules candidates al desenvolupament preclínic en diverses àrees terapèutiques.

CDTEAM és l'acrònim del Consorci per al Desenvolupament de Tecnologies Avançades per a la Medicina, l'altre projecte aprovat. Pertany a les tecnologies de la informació en biomedicina, i pretén integrar diferents tècniques d'imatge mèdica en una única imatge multimodal, així com desenvolupar distints models d'aplicació. La UPF ha col·laborat des del primer moment en la concepció i preparació del projecte, sota la direcció d'Alejandro Frangi, coordinador del Laboratori d'Imatge i Computació del Departament de Tecnologia. Amb seu a Catalunya, Frangi dirigirà el node encarregat de desenvolupar la imatge clínica en neuroradiologia intervencionista i cardioimatge.

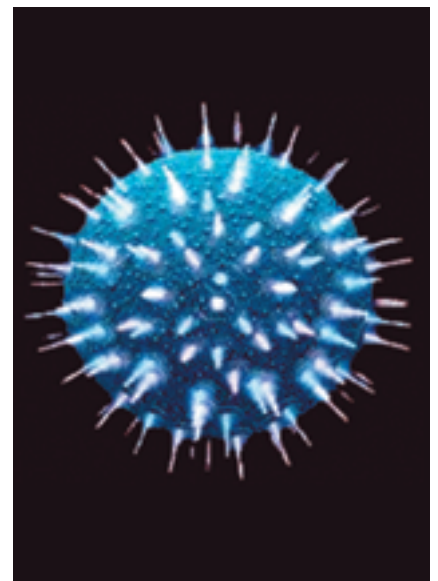
Ambdós projectes, aprovats amb la participació de la UPF, GENIUS-PHARMA i CDTEAM, compten amb un pressupost global de 34 milions d'euros per a cadascun d'ells, i hi participen empreses dels sectors biomèdic i de les noves tecnologies, així com institucions d'investigació provinents d'arreu de l'estat espanyol.

LES PESTES DEL SEGLE XXI, A DEBAT

La cinquena Jornada Científica dels Estudiants de Biologia de la Facultat de Ciències de la Salut i de la Vida, "Les pestes del segle XXI: vells i nous coneguts", celebrada el 6 de juny, va estar dedicada a les principals malalties infeccioses que actualment causen veritables estralls a una gran part de la població mundial: malària, tuberculosi, sida i grip aviària.

La disponibilitat de vacunes efectives contra els principals agents infecciosos, la situació actual en la lluita contra la malària, les resistències als fàrmacs emprats contra la tuberculosi, i el paper de les empreses privades en la lluita contra la sida o en una possible pandèmia de grip aviària, són els principals temes que en el decurs de la Jornada diferents grups d'estudiants van exposar en forma de ponència.

A més de l'aprenentatge dels continguts de la matèria objecte de la presentació, aquesta experiència formativa desenvolupa en els alumnes competències transversals importants, com per exemple, el treball en equip, l'ús de les noves tecnologies de la informació i les capacitats de comunicació davant d'una audiència.

ELS IMMIGRANTS I ELS ACCIDENTS LABORALS

Els treballadors estrangers tenen un risc més elevat de patir accidents laborals, sobretot pel que fa a les dones i a les persones de major edat. Aquesta és una de les conclusions principals de l'estudi "Risk of fatal and non-fatal occupational injury in foreign workers in Spain", que han dut a terme els investigadors Fernando García Benavides i Emily Q. Ahonen, de la Unitat de Recerca en Salut Laboral, i que s'ha publicat en el *Journal of Epidemiology and Community Health*.

FERNANDO G. BENAVIDES I EMILY Q. AHONEN

Segons aquest estudi, realitzat amb dades oficials d'assalariats afiliats a la Seguretat Social, la mortalitat dels treballadors immigrants és 4,4 vegades superior a la de la resta de la població activa, proporció que passa a 5,5 quan es consideren només les dones treballadores, i a 15 en els treballadors immigrants més grans de 55 anys. Una de les conclusions del treball és que poden ser molt diverses les causes que porten a aquesta situació diferencial, i que es necessiten més estudis per millorar les polítiques en salut pública.

UN PROGRAMARI PER A L'ESTUDI DE LES INTERACCIONS DE PROTEÏNES

Des que es van començar a codificar els genomes de diferents espècies, la quantitat de dades amb les quals treballen biòlegs i bioinformàtics ha augmentat considerablement. Aquest increment d'informació ha propiciat el desenvolupament de noves eines, principalment informàtiques, que permeten als investigadors treballar amb xarxes complexes i bases de dades de milers de registres.

PIANA (Protein Interactions and Network Analysis) és una nova eina informàtica desenvolupada pels investigadors del Grup de Bioinformàtica Estructural del GRIB destinada a facilitar el treball de recerca en el camp de la interacció de proteïnes. Tot i que hi ha programes similars, PIANA té, entre d'altres avantatges, la particularitat que ha estat desenvolupat com a programari lliure, basat en el llenguatge Python, molt assequible per a l'usuari.

El programari, que està descrit a l'edició en línia de la revista *Bioinformatics* de l'1 de març, ha estat desenvolupat per l'investigador de la UPF Ramon Aragüés, sota la direcció de Baldomero Oliva, cap del Grup de Bioinformàtica Estructural i professor de Biologia Estructural dels Estudis de Biologia de la UPF.

NÚRIA LÓPEZ BIGAS INVESTIGARÀ SOBRE EL CÀNCER

El Human Frontier Science Program (HFSP) ha fet públics els ajuts a la recerca per a joves investigadors atorgats per a l'any 2006. Un dels projectes que ha rebut suport tracta de les causes i els mecanismes del desenvolupament tumoral i els mètodes de predicció de malalties i gens implicats en els processos cancerígens, línia de recerca de Núria López Bigas, responsable del Grup de Recerca en Bioinformàtica del Genoma del GRIB.

El finançament que atorga el HFSP per a cada projecte —100.000 dòlars anuals durant un període de tres anys— està dirigit a impulsar la recerca de joves investigadors que s'han format i han iniciat els seus treballs d'investigació a l'estranger perquè puguin consolidar la seva pròpia línia de recerca en el seu país d'origen.

Núria López Bigas és llicenciada i doctora en Biologia per la Universitat de Barcelona, i va fer estudis postdoctorals al European Bioinformatics Institut de Cambridge (Regne Unit) i al Centre de Regulació Genòmica. Actualment està contractada per la UPF com a investigadora Ramón y Cajal.

NEIX LA PLATAFORMA UPF SOLIDÀRIA

Josep M. Vilajosana,
assessor per a les
Polítiques Socials
i la Cooperació
de la UPF

Els canvis socials i tecnològics que viu la nostra societat, juntament amb les noves condicions demogràfiques i l'aparició de recents fenòmens i necessitats relacionades amb la integració social i la participació, han dut a un debat permanent sobre els actuals reptes als quals s'ha d'enfrontar l'ensenyament superior. En aquest

context, s'entén que les universitats són actors que duen a terme una tasca cabdal en l'àmbit de la sensibilització, la formació, la investigació i la transferència de coneixements en diversos camps, entre els quals hi ha el de la solidaritat, que també inclouria la cooperació internacional. La Universitat, no hi ha dubte, ha de formar bons professionals, però també ciutadans actius, responsables i compromesos amb els problemes del seu entorn.

Seguint aquesta línia i recollint el parer de persones compromeses amb aquesta visió, hem creat la Plataforma UPF Solidària, que ja compta amb més de dues-centes persones apuntades que ja han concretat els objectius inicials de la Plataforma. En primer lloc, s'ha definit una estratègia solidària, atès que, des dels seus inicis, a la UPF s'han dut a terme diferents activitats en relació amb la solidaritat: des de campanyes de sensibilització i difusió fins a la realització de cursos en universitats de països del Tercer Món, passant per recollides d'aliments, llibres, roba o joguines, i per actuacions de voluntaris a diferents ONG. També han estat nombroses les iniciatives a nivell individual de membres de la comunitat universitària, i ja hi ha un Programa de Voluntariat estable. Segurament ara disposem de suficient massa crítica i experiència per donar un nou impuls unitari a totes aquestes iniciatives, de tal manera que rebim el suport que mereixen dins d'un esquema coherent.

Com a segon objectiu general s'ha decidit engegar la campanya del 0,7%, perquè qualsevol iniciativa d'aquest

tipus necessita recursos. Per això, tots els membres de la comunitat universitària que hi vulguin contribuir podran fer-ho bé a través d'un descompte de les respectives nòmines (en el cas del PDI i del PAS), o mitjançant una aportació voluntària a l'hora de fer la matrícula (en el cas dels estudiants). Els diners recaptats, junt amb l'aportació que fa el Consell Social i els recursos que vinguin de convocatòries públiques, han de permetre fer efectives les propostes que sorgeixin en matèria de solidaritat.

Per tal de dissenyar participativament les actuacions solidàries, una idea central de la creació de la Plataforma és que les persones de la comunitat universitària que ho desitgin puguin participar activament tant en la proposta de projectes i accions solidàries, com a l'hora de decidir quins han de ser els criteris per tal de prioritzar-les. Aquesta possibilitat de participació directa és la que confereix un valor afegit a aquesta iniciativa, si la comparem amb les pròpies de qualsevol ONG.

Un altre objectiu general serà la promoció d'activitats solidàries als diferents centres i estudis de la Universitat. Des de la Plataforma es farà un cens de les iniciatives existents que tenen una vessant solidària, i s'intentarà contribuir a la seva promoció, establint, arribat el cas, ajuts a la recerca o a la docència en les línies considerades prioritàries.

Com ja he esmentat abans, la Plataforma vol ser un instrument participatiu, però també transparent. Almenys un cop durant el curs es convocarà el Plenari, que estarà obert a tothom. Serà aleshores el moment de retre comptes del que s'ha fet i de debatre sobre les possibilitats d'actuació futura. Del primer Plenari celebrat, ja ha sorgit una comissió permanent, que serà l'encarregada d'impulsar les actuacions quotidianes i de vetllar pel seu adequat compliment.

Animo tots els professors, PAS i estudiants de la UPF a participar en aquest projecte, perquè sigui un projecte de tots.